

INGLIZ TILINI O'QITISHDA ELEKTRON AXBOROT TA'LIM RESURLARINING O'RNI

Qodirova Mahliyo Abdusattor qizi

O'zbekiston Jurnalistika va Ommaviy Kommunikatsiyalar Universiteti

"Oliy Jurnalistika kurslari" yo'nalishi 1- bosqich magistranti

ANNOTATSIYA

Hozirgi kunda zamon talabi bo'lib kelayotgan chet tili fanlarini o'qitishda ommaviy axborot vositalarini o'rni juda ahamiyatlidir. Ahamiyatlisi internet tarmoqlarida ommalashib kelayotgan elektron darsliklar ko'payib bormoqda. Shu jumladan ingliz tili fanini o'rganishda yoshlarga ancha qulayliklar yaratilib berilyapti.

Kalit so'zlar: ommaviy axborot vositalari, internet saytlari, elektron darsliklar, axborot resurslari, ingliz tili.

THE ROLE OF ELECTRONIC INFORMATION LEARNING RESOURCES IN TEACHING ENGLISH

Qodirova Makhliyo Abdusattor qizi

Journalism and Mass Communications University of Uzbekistan

In direction "Higher Journalism Courses" 1st year master's degree

ANNOTATION

The role of the media in the teaching of foreign languages, which is in demand today, is very important. Significantly, e-textbooks are gaining popularity on the Internet. In particular, many opportunities are created for young people to study English

Keywords: mass media, websites, electronic textbooks, information resources, english.

O‘zbekiston Respublikasida internet rivoji bevosita mamlakat taraqqiyoti bilan uzviy bog‘lanadi. U o‘zida zamonaviy davlat va aholi turmush tarziga xos barcha bosqichlarni aks ettiradi. O‘zbekistonda Internet rivojini quyidagi asosiy davrlarga bo‘lish mumkin: 1990-yillar boshi. UUCP ma’lumotlar uzatish tizimida elektron pochta orqali ma’lumot almashish imkoni paydo bo‘ldi. Xorijiy tillarni o‘rganayotganda, Internet taqdim etgan imkoniyatlardan foydalanmaslik juda aqlsizlik bo‘lardi. Hatto 10-15 yil oldin ham filmlarni asl nusxada tomosha qilish yoki xorijiy so‘zlarni talqin qilish uchun bir tilli lug‘at topish muammo edi, ammo hozir buni qilish osonroq, Internetda yaxshi til amaliyotini ta’minlaydigan ko‘plab manbalar mavjud. Quyida Internet sizga chet tilini o‘rganishda qanday yordam berishi mumkinligi haqidagi variantlar ro‘yxati keltirilgan. Men, maqola muallifi, ingliz tiliga ixtisoslashganim sababli, manbalar ingliz tilini o‘rganuvchilar uchun ko‘rsatilgan.

1) Bir tilli va ikki tilli lug‘atlar. Makmillan yoki Longman kabi bir tilli lug‘atlar alohida qiziqish uyg‘otadi. Shuningdek, siz Collins veb-saytiga kirishingiz yoki boshqa onlayn lug‘atlarni qidirishingiz mumkin.

2) Siz o‘rganayotgan tilda sizni qiziqtirgan deyarli har qanday mavzu bo‘yicha materiallarning ko‘pligi bebahodir. Men hozircha hech qanday havolalar bermayman, matnlarni qiziqishlaringizga ko‘ra o‘zingiz toping. Internetda joylashtirilgan ma’lumotlarning katta qismi ingliz tilida, shuning uchun siz o‘qish uchun qiziqarli narsalarni topish qiyin bo‘lmaydi deb o‘ylayman.

3) Ta’lim resurslari mavjud. Ular bepul yoki pullik bo‘lishi mumkin. Bepullaridan men shunchaki bizning saytimizni tavsiya qilishim kerak:. Til bo‘yicha bilimingizni oshirishga imkon beradigan juda ko‘p qiziqarli materiallar. Shareware resurslari mavjud, ular, masalan, birinchi xatboshida ko‘rsatilgan saytlarning materiallarini o‘z ichiga oladi. U erda siz bir nechta darslar yoki so‘zli mini-o‘yinlarni topishingiz mumkin, ammo oxirida ular sizdan o‘z darsliklarini sotib olishingizni va kursdan 100% foydalanishingizni kutishadi. Bundan tashqari, to‘lov evaziga ingliz tilini onlayn o‘rganishni taklif qiladigan katta saytlar guruhi mavjud. Ularni topish qiyin emas,

shunchaki qidiruv tizimida ingliz tilini onlayn yozing va sizga uzun ro‘yxat taqdim etiladi.

4. Hozirgi kunda internet tezlashuvi jadallab bormoqda. Vaholanki, bu hodisa yoshlarimizni be‘etibor qoldirmayapti. Natijada Respublikamizda ta‘lim jarayonida pedagogik va axborot texnologiyalarni qo‘llashga doir keng ko‘lamda ishlar olib borilmoqda. Ushbu muammoning ilmiy-nazariy asoslari, har bir pedagogik texnologiyaning o‘ziga xos jihatlari ishlab chiqilib, yetarli darajada tajribalar to‘plandi. Ta‘lim jarayoniga pedagogik va axborot texnologiyalarni joriy etishda xorijiy mamlakatlarning tegishli tashkilotlari yaqindan yordam ko‘rsatmoqda. Malumki, ushbu yo‘nalishni amalga oshirishda eng birinchi chet tilini o‘rganishda qaratildi. Chet tilini ayniqsa ingliz tilini o‘rganishda axborot vositalarni qo‘llash undagi dasturlarni ishlab chiqarish ham talablarni amalga oshirish o‘zini natijalarini bermoqda. Albatta bularni barchasi zamonaviy dasturlar bo‘lib o‘quv jarayonida foydalanish imkoniyatiga ega bo‘lgan qulayliklar majmuasiga aytiladi. Zamonaviy o‘quv elektron nashrlarni tahlil etish ularning murakkab tuzilishga ega bo‘lib, klassifikatsiyaga muxtojligini ko‘rsatdi. Elektron o‘quv nashrlar klassifikatsiyasi asosida ham o‘quv, ham elektron hamda dasturiy vositalar klassifikatsiyalarining umumiy metodlari yotadi. Hozirgi paytda bilimlarni nazorat qilishning barcha turlarini elektron o‘quv nashrlari yordamida maxsus ishlab chiqilgan kompyuter dasturlari asosida amalga oshirish mumkin. Ayniqsa, elektron o‘quv nashrlaridan joriy va oraliq nazorat tizimida foydalanishning samarasi yuqoridir. Kompyuter test dasturlari o‘rganuvchilar uchun o‘z-o‘zini nazorat vositasigina bo‘lib qolmay, joriy va oraliq nazoratning vazifasini o‘z ustiga oladi. Bunday test dasturi o‘zgartirish mumkin bo‘lmaydigan mustaqil programma bo‘lishi yoki o‘qituvchi tomonidan to‘ldirib, modifikatsiyalandigan qoboq dastur ham bo‘lishi mumkin.. Kompyuter dasturlari yordamida arxiologik qazilmalarga, O‘quv elektron vositalari qatorida O‘quv-uslubiy majmualar muhim o‘rin tutadi. O‘UM lar nazariy material bilan birga amaliy vazifalar, testlar , ilovalar va boshqalarni saqlaydi. O‘UM lar strukturalangan mantiqan bog‘langan didaktik elamantalardan tashkil topgan raqamli va analog shakldagi multimedia kurslari sifatida

taqdim etilishi mumkin. Zamonaviy o‘quv multimedia kursi – video va audio materiallar bilan boyitilgan matnli interaktiv materialgina bo‘lmay, undagi o‘quv materiallari turli shakl va turli axborot tashuvchilarda joylashtirilishi kerak. Multimedia kurs ta‘lim oluvchiga illustrativ, ma‘lumotli, trenajerli va nazorat qiluvchi qismlari yordamida kompleks ta‘sir o‘tkazish vositasi hisoblanadi.

Elektron darslik nazariy materialni mustaqil o‘rganishga mo‘ljallangan bo‘lib, unung gipermatnli tuzilishi individual ta‘lim traektoriyasi bilan ishlash imkoniyatini beradi. Elektron xrestomatiya – darslik mazmunini to‘ldiruvchi matnlar to‘plamidir. Xrestomatiya tarkibiga xujjatlar, badiiy asarlar va ulardan parchalar kiritilishi mumkin. Xrestomatiyaga kiritilgan matnlarning xususiyatlari yoritilgan metodik ko‘rsatmalar o‘quvchi uchun muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu ko‘rsatmalar matn bilan o‘quv materiali orasidagi bog‘lanishni amalga oshiruvchi hamda o‘quvchi-talabalarning seminar ba amaliy mashg‘ulotlarga tayyorlanishida yo‘naltiruvchi vosita hisoblanadi. Elektron ma‘lumotnoma foydalanuvchiga zarur vaqtda kerakli axborotni kompakt shaklda tezkor olish imkoniyatini beradi.

REFERENCES

1. Jurnalistika 10 tomlik to‘plam. O‘zbekiston nashriyoti - T.:2019
2. Bosma OAVda mediabiznesni yuritish asoslari. Toshkent: Norma. 2008
3. Albarran.A . Historical trends and patterns in media management research // Handbook of Media Management and Economics/ed.by A.Albarran, S.Chan-Olmsted M Wirth .Marwah NJ:Lawrence Erlbaum Associates,2006
4. Albarran A. Management of electronic media .Belmont :ALbany ;Wadsworth